

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Podstawę prawną do stworzenia Szkolnego Programu Profilaktyki (SPP) oraz prowadzenia działań profilaktycznych w ramach programu stanowią:
 - *Konstytucja RP* – art. 72
 - *Konwencja o Prawach Dziecka* – art. 3, art. 19, art. 33
 - Ustawa z dnia 7. IX. 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. Z 1996r, Nr 67, poz. 329, z późniejszymi zmianami)
 - Rozporządzenie MEN z dnia 26. II. 2002 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. Nr. 51, poz. 458)
 - Rozporządzenie MEN z dnia 31. I. 2002 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół* (Dz. U. Nr. 10 z 2002r, poz. 96)
 - Rozporządzenie MEN z dnia 19. VII. 2002 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz o metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego* (Dz. U. Nr. 121 z 2002 r., poz. 1037)
 - Ustawa z dn. 26. X. 1982 r. (Dz. U. 2002/147/1231, 167/1372) *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi*
 - Rozporządzenie MEN z dnia 31. I. 2003 r. *w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem*
 - Ustawa z dnia 24. IV. 1997 r. *o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. 2003 r. nr 24, poz.198)
 - Ustawa z dnia 9. IX. 1995 r. (Dz. U. 1996/10/55, 1997/88/554, 121/770, 1999/96/1107) *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych*
 - Rozporządzenie MEN z dnia 17.11.2010 r. *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz.U.2010.228.1487)

Zasoby i potrzeby szkoły

1. Zasoby – lokal, wychowawcy, rada rodziców, pedagog szkolny, logopeda, znajomość środowiska lokalnego, współpraca z PPP, GOPS, GKRPA, Sądem Rejonowym i kuratorami sądowymi oraz policją, biblioteka, pracownia komputerowa, świetlica środowiskowa i szkolna.
2. Potrzeby – finansowe, pomoce dydaktyczne, kółka zainteresowań, kluby sportowe, wyposażenie biblioteki w specjalistyczną literaturę, bezpłatne doszkalać nauczycieli.

II. CELE PROGRAMU WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY

Za podstawę diagnozy posłużyły:

- wyniki ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach projektu „Zagrajmy o sukces” dotyczące przeciwdziałania agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży
- ankiety dotyczące zagrożeń na terenie szkoły w roku szkolnym 2009/2010, 2010/2011, 2011/2012
- opinie wychowawców i pedagoga szkolnego

CEL NADRZĘDNY:

OCHRONA WYCHOWANKÓW PRZED ZAGROŻENIAMI

CELE OGÓLNE:

- 1) **Stwarzanie przyjaznego klimatu, aby wychowanek rozwijał się w poczuciu bezpieczeństwa**
- 2) **Uczenie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych, które pozwolą na lepsze radzenie sobie w sytuacjach trudnych**
- 3) **Wprowadzenie w świat wartości i norm, na których wychowanek może się oprzeć w swoich wyborach**
- 4) **Zmniejszenie zachowań agresywnych wśród uczniów**
- 5) **Dostarczenie adekwatnych informacji na temat zagrożeń związanych z używaniem środków uzależniających**
- 6) **Uczenie prawidłowych nawyków dotyczących zdrowego stylu życia**
- 7) **Dostarczenie informacji dotyczących zagrożeń związanych z używaniem współczesnych środków komunikacji**
- 8) **Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej**
- 9) **Pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb psychicznych, poprzez oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego**
- 10) **Budowanie dobrej współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań profilaktycznych**
- 11) **Zwiększenie kompetencji Rady Pedagogicznej w zakresie oddziaływań profilaktycznych**
- 12) **Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz innymi instytucjami w celu uzyskania profesjonalnej pomocy dla uczniów z grup ryzyka**

2. SPP stanowi integralną część planu pracy szkoły i tworzy spójną całość ze statutem szkoły, programem wychowawczym, szkolnym zestawem programów nauczania, wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

3. Wizje SPP:

Nasz uczeń to dziecko zdrowe, wolne od nałogów, świadome zagrożeń wynikających z używania środków uzależniających. Potrafi w sposób umiętny rozwiązywać konflikty, kontroluje swoje emocje, potrafi zapanować nad agresją. Wyraża się kulturalnie, szanuje swoich kolegów, rodziców i inne dorosłe osoby. Umiejętnie korzysta ze współczesnych środków komunikacji. Rozwija się, uczy i bawi w środowisku mu przyjaznym i rozwiązującym problemy.

4. Misja SPP:

- SPP ma spowodować zmiany ilościowe i jakościowe wśród uczniów a także wykreować w środowisku szkolnym model życia bez używania środków uzależniających
- Chcemy mobilizować dzieci i młodzież do życia bez używek i bez agresji, proponując stosowne do wieku rozwojowego różnorodne formy oddziaływań informacyjnych i edukacyjnych propagujące zdrowy styl życia, a w przypadkach wymagających interwencji, organizowanie zajęć terapeutycznych
- SPP skierowany jest do dzieci zagrożonych używaniem alkoholu i innych substancji poprzez przebywanie w środowisku patogennym, bądź już sięgających po używki z powodu braku nadzoru ze strony rodziców w czasie pozaszkolnym. W obszarze działań programu są także dzieci nadużywające wulgaryzmów, agresji słownej i fizycznej, niszczące mienie, naruszające zasady dyscypliny szkolnej
- Proponujemy dzieciom pracę i zabawę w gronie osób im życzliwych, wsparcie w trudnych sytuacjach, możliwość ciekawego spędzania czasu z rówieśnikami w środowisku bez używek, przemocy, wulgaryzmów
- W wyniku naszych oddziaływań nasi wychowankowie będą umieli współżyć w grupie, pomagać innym, szanować kolegów i osoby starsze, sami rozstrzygać co jest dobre a co złe.

III. KIERUNKI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. Uczniowie

a) cała społeczność szkolna na poszczególnych poziomach

- uczenie umiejętności efektywnej komunikacji
- pomaganie w budowaniu pozytywnego obrazu własnej osoby
- uczenie praktycznych umiejętności umożliwiających samostanowienie i obronę własnych praw
- dostarczanie informacji o środkach psychoaktywnych
- kształtowanie postaw abstynencyjnych i pozytywnych przekonań normatywnych
- dostarczanie wiedzy i stwarzanie wsparcia do działań związanych z promocją postaw i wartości służących zdrowiu

b) grupa podwyższonego ryzyka

- reagowanie na wczesne sygnały zaburzeń i sytuacji problemowych związanych z zażywaniem substancji uzależniających
- dostarczanie okazji do kontaktu z osobami modelującymi abstynencję
- uczenie umiejętności odpierania nacisków skłaniających do używania środków psychoaktywnych
- pomoc w radzeniu sobie z trudnościami wieku dojrzewania

2. Nauczyciele

- szkolenie nauczycieli w zakresie używania substancji uzależniających i wybranych programów profilaktycznych
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania wczesnych sygnałów problemowych u uczniów
- poznanie sposobów interwencji w sytuacjach spożywania przez uczniów środków psychoaktywnych
- rozwijanie umiejętności konstruktywnego komunikowania się z uczniami

3. Rodzice

- dostarczenie rzetelnych informacji o środkach psychoaktywnych i ich wpływie na organizm młodego człowieka
- poznanie motywów sięgania przez młodzież po środki uzależniające
- rozwijanie umiejętności umacniających rodzinę i pomocnych w kontaktach z dziećmi (słuchania, rozmawiania, akceptacji, przekazywanie wartości itd.)
- poznanie sygnałów ostrzegawczych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez dziecko i możliwości specjalistycznej pomocy
- wspomaganie rodziców w procesie wychowania dzieci

V. METODY PRACY

W realizacji programu wykorzystuje się różnorodne metody, przede wszystkim aktywne, aby umożliwić uczniom aktywne doświadczenie, przeżywanie tego, co jest tematem zajęć.

Spośród proponowanych poniżej metod i technik, prowadzący może wybrać takie, które najlepiej odpowiadają danemu tematowi.

- pogadanka – polega na rozmowie nauczyciela z uczniami, który poprzez umiejętne formułowanie pytań aktywizuje uczniów do myślenia i gotowości podjęcia dialogu;
- psychodrama – odgrywanie scenek na wybrane tematy tak, by dać możliwość przeżycia sytuacji mogących wydarzyć się w życiu;
- dyskusja klasowa, rozmowa – wymiana poglądów, dzielenie się doświadczeniami, wspólna praca nad problemem;
- „burza mózgów” – celem jest stworzenie listy pomysłów na rozwiązanie określonego problemu;
- praca w małych grupach (3-5 osobowych) – efektywna zwłaszcza, gdy temat dotyczy ważnych problemów emocjonalnych i wyjątkowych sytuacji, daje uczniom możliwość wykazania inicjatywy, uaktywnia ich i zapewnia większe bezpieczeństwo niż dyskusja na forum klasy;
- uzupełnianie zdań („rundki”) – ułatwiają samodzielne wypowiedzi, gdyż uczeń ma za zadanie dokończyć zdanie zaczęte przez nauczyciela co ułatwia samodzielne wypowiedzianie się i przywołuje pewne skojarzenia;

- krótkie opowiadania – stosowanie tej metody jest szczególnie przydatne przy tematach trudnych, budzących zawstydzenie; polega ona na opowiadaniu o sytuacjach życiowych prawdziwych lub wymyślonych, aby na przykładzie przeżyć bohaterów omówić daną sytuację;
- gry i zabawy – jako urozmaicenie prowadzonych zajęć.

VI. EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

SPP podlega ewaluacji tak jak pozostałe elementy pracy szkoły. Do pomiaru SPP służą ankiety ewaluacyjne z następujących dziedzin, dostosowane do grup wiekowych:

- ankieta dotycząca zachowań agresywnych w szkole
- ankieta dotycząca palenia papierosów, picia alkoholu i używania środków psychoaktywnych

Można skorzystać również z tzw. list wskaźników wykorzystując następujące pytania:

1. Czy uczniowie poznali przyczyny zachowań agresywnych?
2. Czy znają sposoby radzenia sobie z agresją własną i innych?
3. Czy uczniowie poznali podstawowe fakty dotyczące używania środków psychoaktywnych?
4. Czy potrafią powstrzymać się przed używaniem tych substancji?
5. Czy wykształcili prawidłowe postawy wobec środków odurzających? Czy potrafią prowadzić zdrowy styl życia wolny od środków odurzających?

Pytania ewaluacyjne dotyczące samej treści i formy programu oraz jego przydatności do potrzeb środowiska szkolnego to przede wszystkim:

1. Czy ogólny schemat programu był wszechstronny i odpowiednio przygotowany (zgodnie z wiekiem odbiorców)?
2. Czy zadania stojące przed poszczególnymi elementami programu były właściwie dobrane i jednoznacznie określone?
3. Czy jest akceptowany przez uczniów, nauczycieli, rodziców?
4. Czy społeczność szkolna zna SPP?
5. Czy jest zgodny z prawem oświatowym?
6. Czy SPP jest programem środowiskowym (czy angażuje inne instytucje)?

Pomiar następuje pod koniec roku szkolnego, jego analiza pozwala na ewaluację programu przed początkiem nowego roku szkolnego.

VII. REALIZACJA DZIAŁAŃ SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

PLAN REALIZACJI

Lp.	Cele ogólne	Cele szczegółowe	Formy realizacji	Osoby odpowiedzialne	Terminy realizacji
I	Stwarzanie przyjaznego klimatu a) dobra komunikacja	- okazywanie zainteresowania każdym uczniem - dostarczenie wiedzy dotyczącej właściwego komunikowania się (jak słuchać, mówić, komunikacja niewerbalna)	- codzienne kontakty z uczniem, rozmowy indywidualne - ćwiczenie właściwego porozumiewania się (np. komunikaty pośrednie i bezpośrednie) na lekcjach języka polskiego, WdŻwR, WOS, l.wych	-wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, pedagog szkolny	cały rok wg programu nauczania i planu wych. klas cały rok
	b) dbałość o podnoszenie poczucia własnej wartości	- poznanie, co sprzyja nawiązaniu dobrego kontaktu z drugim człowiekiem, a co go burzy - wzmacnianie poczucia własnej wartości, rozwijanie świadomości mocnych i słabych stron - stwarzanie okazji do publicznego wypowiedzenia swoich możliwości	- dawanie uczniom możliwości do wykonywania zadań na rzecz klasy, szkoły - ćwiczenia wzmacniające poczucie własnej wartości - wystawki prac uczniów - wyróżnianie uczniów na apelach za osiągnięcia w nauce, zachowaniu, sporcie itp.	wszyscy nauczyciele wych.klas, pedagog szkolny nauczyciele przedmiotów, wych. klas, dyrektor, opiekun SU	wg planu wychowawcy i pedagoga wg planu imprez i uroczystości szkolnych
II	Uczenie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych	- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i wyrażania własnych uczuć oraz akceptowania uczuć innych - uczenie skutecznych sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych - nabywanie umiejętności	- ćwiczenia praktyczne na zajęciach nauczania zintegrowanego, l.wych. (każdy etap), w ramach przedmiotów, j.polski, WdŻwR - ćwiczenia praktyczne na l.wych., j. polski, religia, WdŻwR - zajęcia warsztatowe „Trening asertywności”	nauczyciele nauczania zintegrowanego, j.polskiego wychowawcy klas, pedagog szkolny wychowawcy klas VI i gimnazjalnych, nauczyciele j.polskiego, pedagog szkolny	wg programu nauczania, planu pedagoga i wych. klas wg programu nauczania, planu pedagoga i wych. klas

		opierania się naciskom otoczenia, zachowania asertywne			
III	Wprowadzenie w świat wartości i norm	<p>- zapoznanie z zasadami obowiązującymi w szkole</p> <p>- kształtowanie postaw tolerancyjnych</p> <p>- uczenie umiejętności kulturalnego zachowania się i odnoszenia się do innych</p>	<p>- zapoznanie uczniów i rodziców ze statutem, WSO, Regulaminem porządkowym</p> <p>- wypracowanie wraz z zespołem klasowym norm i zasad postępowania (regulamin klasowy)</p> <p>- formy warsztatowe, pogadanki na zajęciach nauczania zintegrowanego, l.wych., religii, WdŻwR, j. polskiego</p> <p>- apele, gazetki szkolne z okazji Dnia Tolerancji</p> <p>- pogadanki i zajęcia ćwiczeniowe na lekcjach nauczania zintegrowanego, l.wych., religii, WdŻwR, j. polskiego</p>	<p>- wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele nauczania zintegrowanego, j.polskiego</p> <p>wychowawcy klas, pedagog szkolny, katecheci</p>	<p>- początek roku szkolnego</p> <p>wg planu nauczania</p> <p>16 listopada danego roku</p> <p>wg planu nauczycieli</p>
IV	Zmniejszenie zachowań agresywnych u uczniów	<p>- rozwijanie umiejętności rozpoznawania zachowań pozytywnych i negatywnych</p> <p>- uzyskanie informacji nt. pojęcia agresji, jej przyczyn, sposobów jej wyrażania</p> <p>- szybkie reagowanie na przejawy agresji</p>	<p>- analiza właściwych zachowań na podstawie literatury (lektury, czytanki)</p> <p>- zajęcia warsztatowe na lekcjach wychowawczych,</p> <p>- zajęcia psychoedukacyjne prowadzone przez pedagoga PPP</p> <p>- rozmowy profilaktyczno-wychowawcze ze sprawcami przemocy, apele wychowawcze</p>	<p>nauczyciele nauczania zintegrowanego, j.polskiego</p> <p>wych. kl. I-VI i I gimnazjum, pedagog szkolny,</p> <p>pedagog PPP</p> <p>wych klas, pedagog, dyrektor</p> <p>psycholog PPP, wychowawca klasy, pedagog szkolny</p>	<p>wg planu nauczania</p> <p>wg planu wychowawcy i pedagoga</p> <p>wg ustalonego terminu</p> <p>wg potrzeb</p>

		<p>- pomoc sprawcom przemocy w odnajdywaniu lepszych sposobów wyładowania energii, odreagowania zapięć i zaspokajania potrzeb</p> <p>- zwiększenie czujności podczas pełnienia dyżurów, w czasie imprez klasowych i szkolnych</p>	<p>- objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, włączanie do uczestnictwa w zajęciach sportowych, pozalekcyjnych, klasowych</p> <p>- dyżury nauczycielskie i rodziców</p>	<p>- wszyscy nauczyciele, rodzice uczniów z poszczególnych klas, dyrektor</p>	<p>wg planu dyżurów, imprez klasowych i szkolnych</p>
V	Dostarczenie informacji na temat zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych	<p>- rozróżnianie substancji które są zdrowe i niezdrowe dla człowieka</p> <p>- umiejętność rozpoznawania niektórych środków uzależniających, w tym narkotyków i dopalaczy oraz ich wpływu na organizm człowieka</p> <p>- kształtowanie asertywnej postawy wobec środków uzależniających, poznanie sposobów odmawiania</p> <p>- kształtowanie wśród dzieci i młodzieży</p>	<p>- zajęcia w ramach nauczania zintegrowanego, przyrody</p> <p>- zajęcia profilaktyczne „Dbamy o swoje zdrowie”</p> <p>- pogadanki dla uczniów i rodziców, zajęcia profilaktyczne z terapeutą ds. uzależnień, zajęcia w ramach lekcji wychowawczych z wykorzystaniem dostępnych programów profilaktycznych (np. „Zanim spróbujesz”, szkolny program „Potrafię wybrać” i scenariuszy zajęć</p> <p>- organizacja przedstawień teatralnych, happeningów, konkursów np. z okazji Światowego Dnia Zdrowia, Dnia bez papierosa</p> <p>- ćwiczenia praktyczne na l.wych., w ramach j. polskiego, WdŻwR</p>	<p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>specjalista ds. profilaktyki, GKRPA, wychowawcy, pedagog szkolny</p> <p>wychowawcy klas, pedagog szkolny</p> <p>wychowawcy klas, nauczyciele j. polskiego, pedagog szkolny</p> <p>GKRPA, pedagog szkolny, wychowawcy klas</p> <p>wychowawcy klas, pedagog szkolny,</p>	<p>wg rozkładu nauczania wg ustalonego terminu</p> <p>wg planu wychowawcy, pedagoga, ustalonego terminu ze specjalistą</p> <p>kwiecień, maj w danym roku</p> <p>wg planu</p> <p>kwiecień – listopad danego roku szkolnego</p> <p>cały rok, wg potrzeb</p>

		<p>poglądów, postaw i zachowań propagujących zdrowy styl życia wolny od środków uzależniających</p> <p>- rozwijanie poczucia odpowiedzialności za własne działania</p>	<p>- udział w konkursach i zajęciach profilaktycznych w ramach kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”</p> <p>- ustalenia jasnych zasad dotyczących konsekwencji wynikających w używania środków uzależniających, postępowanie zgodnie z przyjętymi procedurami w sytuacji z łamania zasad</p>	dyrektor, rodzice	
VI	Wdrażanie do zdrowego stylu życia i zachowań sprzyjających zdrowiu	<p>- przestrzeganie zasad higieny osobistej</p> <p>- stwarzanie odpowiednich warunków do spożywania posiłków i podstawowych czynności higienicznych w szkole</p> <p>- zapoznanie z zasadami właściwego odżywiania się oraz zagrożeniami wynikającymi z nieprzestrzegania tych zasad (anoreksja, bulimia, otyłość, szkodliwość napojów energetycznych)</p> <p>- zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy</p> <p>- zapobieganie wadom postawy i niedosłuchu (przyczyny i skutki)</p>	<p>- pogadanki w klasach</p> <p>- korzystanie ze stołówki szkolnej, toalet zgodnie z ich przeznaczeniem</p> <p>- pogadanki w klasach, lekcje przyrody, biologii, nauczania zintegrowanego WdŻwR, apele, inscenizacje</p> <p>- szkolenia i ćwiczenia praktyczne</p> <p>- badania przesiewowe uczniów klas I</p>	<p>wychowawcy klas</p> <p>nauczyciele dyżurni</p> <p>nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, pedagog</p> <p>przeszkoleni nauczyciele</p> <p>lekarz, surdopedagog PPP</p>	<p>cały rok</p> <p>wg programu nauczania</p> <p>wg ustaleń n- li prowadzących</p> <p>początek roku szkolnego</p>

VII	apobieganie zagrożeniom związanym z korzystaniem z komputera, Internetu i innych urządzeń multimedialnych	<p>- dostarczenie rzetelnych informacji dotyczących zagrożeń</p> <p>- zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania z komputera, telewizji, Internetu</p> <p>- informowanie rodziców na temat zagrożeń a cyberprzestrzeni</p>	<p>- pogadanki w klasach, akcje informacyjne w ramach Dnia Bezpiecznego Internetu, (gazetki, prezentacje multimedialne),</p> <p>- zwracanie uwagi na właściwe korzystanie z komputera podczas zajęć</p> <p>- propagowanie stron na temat bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie (np. www.sieciaki.pl, www.dzieckowsieci.pl)</p> <p>- pogadanki dla rodziców, zapoznanie z programami umożliwiającymi kontrolę nad korzystaniem z zasobów Internetu</p>	<p>wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów</p> <p>wszyscy nauczyciele</p> <p>nauczyciel informatyki</p> <p>- wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel biblioteki, nauczyciel informatyki</p>	<p>wg programu nauczania i planu wychowawcy klasowego, wg potrzeb</p> <p>wg planu wychowawcy</p>
VIII	Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne	<p>- wczesne diagnozowanie uczniów w celu wykrycia zaburzeń rozwojowych</p> <p>- praca dydaktyczna i wychowawcza w oparciu o opracowane wymagania zgodne ze wskazaniami PPP i zespołów</p> <p>- organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnych z potrzebami ucznia</p>	<p>- dokonywanie wstępnej diagnozy specjalistycznych badań psychologiczno-pedagogicznych</p> <p>- respektowanie zaleceń opracowanych przez zespoły ujętych w PDW i IPET oraz opiniach i orzeczeniach PPP</p> <p>- zakładanie uczniom KIPU zgodnie z obowiązującymi przepisami</p> <p>- prowadzenie zajęć specjalistycznych z uczniami wymagającymi pomocy</p>	<p>PPP, pedagog szkolny nauczyciele przedmiotów, logopeda</p> <p>nauczyciele przedmiotów, pedagog szkolny, wychowawca</p> <p>zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej</p> <p>nauczyciele przedmiotów i specjaliści prowadzący zajęcia</p>	<p>początek roku szkolnego i w ciągu roku wg potrzeb</p> <p>cały rok</p> <p>do końca marca danego roku i w ciągu roku wg potrzeb</p>
IX	Pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb psychicznych poprzez	<p>- stwarzanie możliwości oraz zachęcanie do rozwijania własnych</p>	<p>- konkursy szkolne i pozaszkolne, zajęcia sportowe, itp., udział w projektach edukacyjnych</p>	<p>nauczyciele przedmiotów</p> <p>wychowawca</p>	<p>wg terminów konkursów i projektów wg planu zajęć</p>

	oferowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	<p>zainteresowań i uzdolnień</p> <p>- pobudzanie potrzeby aktywnego, zdrowego trybu życia</p> <p>- kształtowanie umiejętności kulturalnego spędzania wolnego czasu</p>	<p>- udział w zajęciach świetlicy środowiskowej</p> <p>- prowadzenie gazetek szkolnych i klasowych</p> <p>- udział uczniów w szkolnych inscenizacjach i prezentacja podczas apeli i uroczystości</p> <p>- udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych (np. klubu „Azymut”) oraz szkolnych i międzyszkolnych imprezach sportowych (np. Rambat, Biały Miś, Bieg Niepodległości) i inne</p> <p>- udział w szkolnych i pozaszkolnych imprezach kulturalno-rozrywkowych</p> <p>- wycieczki, wyjazdy do kina, teatru</p> <p>- organizacja występów artystycznych w szkole</p>	<p>świetlicy</p> <p>Samorząd Szkolny i klasowy, nauczyciel biblioteki, opiekun samorządu</p> <p>opiekun kółka teatralnego, organizatorzy apeli i uroczystości</p> <p>nauczyciele w-f, organizatorzy imprez, dyrektor</p> <p>wychowawcy klas, dyrektor</p> <p>nauczyciele prowadzący</p>	<p>cały rok</p> <p>cały rok</p> <p>wg terminarza</p> <p>wg ustalonych terminów</p>
X	Budowanie dobrej współpracy z rodzicami i pozyskiwanie ich jako sojuszników działań wychowawczych	<p>- wspieranie rodziców w wychowywaniu swoich dzieci</p> <p>- udostępnianie informacji na temat możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy</p> <p>- włączanie rodziców do wykonywania zadań na rzecz szkoły</p> <p>- rozpoznawanie środowiska</p>	<p>- pedagogizacja rodziców podczas spotkań klasowych i ogólnoszkolnych</p> <p>- rozmowy indywidualne, porady, konsultacje</p> <p>- ulotki, broszurki, informacje o instytucjach udzielających wsparcia</p> <p>- udział rodziców w organizacji imprez klasowych, szkolnych, uroczystości, wycieczek, biwaków, wyjazdów do kina, teatru itp.</p> <p>- wizyty w domu uczniów, rozmowy</p>	<p>- specjaliści PPP, wychowawcy klas, pedagog szkolny</p> <p>wychowawcy, pedagog szkolny</p> <p>wychowawcy klas</p> <p>wychowawcy klas, pedagog szkolny</p>	<p>w ramach „otwartych drzwi”, wg ustalonych terminów spotkań</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg planu wychowawcy i kalendarza imprez w ciągu roku, wg potrzeb</p>

		domowego uczniów	z rodzicami, udzielanie wsparcia		
XI	Zwiększenie kompetencji Rady Pedagogicznej	<p>- pogłębianie wiedzy nauczycieli na temat profilaktyki, umiejętności prowadzenia zajęć z uczniami</p> <p>- wymiana poglądów i doświadczeń na temat zachowania uczniów sprawiających problemy wychowawcze</p>	<p>- udział nauczycieli w kursach, szkoleniach, zajęciach warsztatowych</p> <p>- udział w szkoleniowych posiedzeniach Rady Pedagogicznej</p> <p>- doposażenie biblioteki w fachowe materiały i publikacje do prowadzenia zajęć profilaktycznych</p> <p>- spotkania Szkolnej Komisji Wychowawczej</p>	<p>CDN, zespoły samokształceniowe Dyrektor szkoły</p> <p>nauczyciel biblioteki</p> <p>zespół wychowawców klas, pedagog szkolny</p>	<p>wg terminarza szkoleń</p> <p>wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p>
XII	Współpraca z PPP oraz innymi instytucjami w celu uzyskania profesjonalnej pomocy dla uczniów z grup ryzyka	<p>- rozpoznawanie uczniów z grup ryzyka</p> <p>- kierowanie uczniów z grup ryzyka do PPP i instytucji udzielających specjalistycznej pomocy</p>	<p>- obserwacje zachowań uczniów</p> <p>- badania diagnozujące</p>	<p>wszyscy nauczyciele, rodzice</p> <p>- specjaliści PPP</p>	cały rok wg potrzeb